FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT JÁN MAZÁK

föredraget den 15 september 2009 [1]

I — Inledning

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande har framställts av Nejvyšší správní soud (Högsta förvaltningsdomstolen) (Republiken Tjeckien) i ett förfarande mellan Milan Kyrian (nedan kallad klaganden) och Celní úřad Tábor (tullkontoret i Tábor, Republiken Tjeckien) (nedan kallad motparten), angående motpartens krav på utestående punktskatt enligt ett skattebesked utfärdat av Hauptzollamt Weiden (Tullmyndigheten i Weiden) (Tyskland) mot klaganden, vilket delgavs via Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel (tjeckiska finansministeriet – generaldirektoratet för tullfrågor).

2. Den hänskjutande domstolen önskar få klarhet i huruvida den, enligt artikel 12.3 i rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt (i ändrad lydelse) [2], är behörig att pröva huruvida det ifrågavarande skattebeskedet är verkställbart och huruvida det delgivits klaganden på ett korrekt sätt. Den hänskjutande domstolen önskar även få klarhet i huruvida, mot bakgrund av gemenskapsrättens allmänna principer och i synnerhet principerna om rätt till en rättvis rättegång, god förvaltningssed och rättsstatsprincipen, delgivning av skattebeskedet till klaganden på ett annat språk än det han förstår, vilket för övrigt inte är ett officiellt språk i Republiken Tjeckien, utgör ett fel som gör det tillåtet att vägra indrivning av det ifrågavarande kravet.

II — Gemenskapsrätten

3. I artikel 6 i direktiv 76/308 föreskrivs följande:

”1. På begäran av den sökande myndigheten skall den anmodade myndigheten i enlighet med de lagar och andra författningar som

1 — Originalspråk: engelska.
2 — EGT L 73, s. 18; svensk specialutgåva, område 2, volym 2, s. 66.

gäller för indrivning av liknande fordringar som uppstår i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte driva in fordringar som grundar sig på ett dokument som medger verkställighet av dessa.

2. För detta ändamål skall varje fordran i fråga om vilken en begäran om indrivning har framställts behandlas som en fordran i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, utom när artikel 12 är tillämplig."

4. I artikel 12 i direktiv 76/308 föreskrivs följande:

"1. Om fordran och/eller det dokument som möjliggör dess verkställighet, och som har upprättats i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte, under indrivningsförfarandets gång bestrids av en berörd part skall denna part inge sin framställan till det behöriga organet i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte i enlighet med de rättsregler som gäller där. Den sökande myndigheten skall underrätta den anmodade myndigheten om denna framställan. …

2. Så snart den anmodade myndigheten har erhållit de upplysningar som avses i punkt 1, antingen från den sökande myndigheten eller från den berörda parten, skall den uppskjuta verkställandet i avvaktan på det beslut som det behöriga organet fattar i detta ärende, såvida inte den sökande myndigheten begär något annat enligt andra stycket. …

Utan hinder av vad som sägs i punkt 2 första stycket får den sökande myndigheten i enlighet med gällande lagar och andra författningar samt administrativ praxis i den medlemsstat där den har sitt säte begära av den anmodade myndigheten att driva in en fordran som bestrids så länge lagar och andra författningar samt administrativ praxis, vilka gäller i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, tillåter en sådan åtgärd. Om saken senare avgörs till gäldenärens fördel, skall den sökande myndigheten ansvara för återbetalningen av hela det indrivna beloppet och eventuell upplupen ersättning enligt gällande lagar och andra författningar i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte.

3. Om det är de verkställighetsåtgärder som vidtas i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte som bestrids, skall frågan hänskjutas till det behöriga organet i denna medlemsstat i enlighet med dess lagar och andra författningar.

…"

III — Förfarandet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

5. Den 2 juli 1999 utfärdade Hauptzollamt Weiden (huvudtullkontoret i Weiden) (Tyskland) ett ”Steuerbescheid” (nedan kallat skattebeskedet) adresserat till mottagaren ”Milan Kyrian, Studnicni 836, 39811 Protivin/Tschechien”, genom vilket nämnda person ålades att betala punktskatt för alkohol med ett belopp på 218 520 DM. Skattebeskedet delgavs tjeckiska finansministeriet – generaldirektoratet för tullfrågor den 6 augusti 1999.

6. Den 28 september 2004 begärde Hauptzollamt Regensburg (huvudtullkontoret i Regensburg) (Tyskland) enligt artikel 6 i direktiv 76/308 att det tjeckiska finansministeriet – generaldirektoratet för tullfrågor (nedan kallad den anmodade myndigheten) skulle driva in upplupna punktskatter i enlighet med skattebeskedet. I begäran om indrivning identifierades klaganden som gäldenär genom förnamn, efternamn, adress och födelsedatum, och det upplupna beloppet för punktskatt angavs med siffror, tillsammans med en straffavgift, till ett belopp av 3 258 625,30 CZK.

7. Genom skrivelse av den 6 december 2004, delegerade den anmodade myndigheten indrivningen av det upplupna beloppet till motparten. Den 10 december 2004 (avseende punktskatten) och den 30 december 2004 (avseende straffavgiften), utfärdade motparten en begäran om att de upplupna skatterna skulle betalas inom en viss tid. Klaganden överklagade denna begäran till Celní ředitelství České Budějovice (tulldirektoratet, České Budějovice) (Republiken Tjeckien), som avslog överklagandet i beslut av den 4 mars 2005 och den 6 april 2005.

8. Den 6 mars 2006 utfärdade motparten en exekutionstitel, genom vilken beslutades om indrivning av upplupna punktskatter genom avdrag på klagandens lön. Klaganden framställde invändningar mot exekutionstiteln. Dessa invändningar avslogs i beslut av den 31 oktober 2006 (nedan kallat det omtvistade beslutet).

9. Klaganden överklagade motpartens beslut. I överklagandet anförde klaganden att identifieringen av mottagaren i exekutionstiteln (genom förnamn, efternamn och adress) är otillräcklig, eftersom dessa uppgifter är desamma för tre personer, nämligen klaganden, klagandens far och klagandens son. Av detta skäl är skattebeskedet inte verkställbart och klaganden har inte rätt att, bland det antal personer som motsvarar den beskrivning som uppges i skattebeskedet, särskilt utvälja klaganden för verkställighet. Av samma skäl kan skattebeskedet inte heller anses ha delgetts klaganden på ett korrekt sätt när det av den delgivningshandling som

ingetts till den anmodade myndigheten endast framgår att det lämnades till mottagaren ”Milan Kyrian, Studniční 836, 39811 Protivín”, vilket enligt klaganden inte kan utgöra bevis för att just han delgetts skattebeskedet på ett korrekt sätt. Klaganden anförde vidare att han inte förstod det dokument som sänts till honom från de tyska tullmyndigheterna, på tyska, och att han inte kunnat vidta lämpliga åtgärder för att göra sina rättigheter gällande. Han anser att han inte har någon skyldighet att på egen bekostnad anskaffa en översättning av skrivelserna från de tyska tullmyndigheterna.

10. Den regionala domstolen, České Budějovice, avslog överklagandet genom dom av den 14 mars 2007 č.j. 10 Ca 239/2006 – 40 (nedan kallad den överklagade domen). Klaganden överklagade den domen till den hänskjutande domstolen. Klaganden anförde i överklagandet att skattebeskedet inte är verkställbart eftersom det inte innehåller en så klar identifiering av den skattskyldige att han inte kan sammanblandas med andra personer. Det ankommer inte på klaganden att rätta till denna brist genom att själv avgöra vem skattebeskedet avser. Enligt klaganden kan denna brist inte ens rättas till genom att klaganden utpekas som skattebeskedets adressat i begäran om verkställighet (där klagandens födelsedata för första gången anges). Klaganden har även gjort gällande att skattebeskedet inte delgetts honom på ett korrekt sätt, varför han inte har kunnat vidta åtgärder för att försvara sina rättigheter. I mottagningsbeviset i domstolens akt hade han nämligen identifierats med sitt förnamn, efternamn och adress, vilket inte är tillräckligt för att visa att skattebeskedet har delgivits just honom och inte någon annan person som motsvarar den beskrivningen. Klaganden har förnekat att namnteckningen på mottagningsbeviset är hans. Dessutom har han fortfarande inte haft någon möjlighet att ta del av skattebeskedets innehåll på tjeckiska. Motparten anser att varken den eller de tjeckiska förvaltningsdomstolarna är behöriga att pröva skattebeskedet utifrån villkoren för dess utfärdande eller innehåll. Den exakta identifieringen av klaganden såsom skattskyldig framgår klart av begäran om verkställighet från den sökande myndigheten. Om födelsedatum hade saknats i begäran om verkställighet skulle svaranden ha anmodat den sökande myndigheten att tillhandahålla ytterligare uppgifter. Enligt motparten har skattebeskedet delgivits klaganden, vilket visas av klagandens eget påstående att han mottagit handlingar från tyska tullmyndigheter, i vilka emellertid mottagaren inte angivits tillräckligt klart, som utfärdats enbart på tyska utan tjeckisk översättning och som inte kunde förstås av honom.

11. Den hänskjutande domstolen anmärker att enligt fast praxis från högre tjeckiska domstolar ska artikel 261a(1) i den tjeckiska

civilprocesslagen tolkas så, att när det gäller identifieringen av den betalningsskyldige måste denne ”exakt individualiseras”. Identifieringen av den betalningsskyldige måste vara exakt och icke utbytbar eller, i vart fall, göra det möjligt att utan tvivel utifrån den handling på vilken verkställighet grundas sluta sig till till vem förpliktelsen är riktad. Den hänskjutande domstolen har anfört att det följer av rätten till en rättvis rättegång och den i denna ingående rätten till försvar att tjeckiska domstolar, i förevarande fall, ska beakta vad klaganden anfört angående den otillräckligt identifierade mottagaren (den betalningsskyldige) i själva skattebeskedet. Om klagandens synsätt godtogs – att tjeckiska myndigheter är helt bundna av identifieringen av den betalningsskyldige i begäran om verkställighet – skulle klaganden helt nekas rätten att försvara sina rättigheter. Om tjeckiska domstolar inte vore behöriga att pröva huruvida skattebeskedet är verkställbart skulle klaganden nekas rätten till domstolsprövning. Vad gäller delgivningen av skattebeskedet på tyska anser den hänskjutande domstolen att det, för att skydda den delgivnes intressen, kan föreligga en allmän princip, som följer av rätten till en rättvis rättegång och rätten till försvar, att delgivning måste ske på det officiella språket där delgivningen sker eller på något annat språk som mottagaren förstår.

12. Mot denna bakgrund har Nejvyšší správní soud den 5 maj 2008 beslutat att vilandeförklara målet och hänskjuta följande frågor till EG-domstolen för ett förhandsavgörande:

”1. Ska artikel 12.3 i rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder tolkas så att, då åtgärder för att verkställa en fordran bestrids inför en domstol i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, denna domstol har rätt att, i enlighet med den nationella lagstiftningen i medlemsstaten, pröva om den handling på vilken verkställighet grundas … är verkställbar och har delgetts gäldenären på ett korrekt sätt?

2. Följer det av gemenskapsrättens allmänna rättsprinciper, i synnerhet principerna om rätten till en rättvis rättegång, god förvaltningssed och rättsstatsprincipen, att delgivning av den handling på vilken verkställighet grundas … med gäldenären på ett språk som denne inte förstår och som inte är ett officiellt språk i den stat där gäldenären delges, utgör ett fel som gör det tillåtet att vägra att verkställa på grundval av en sådan exekutionstitel?”

IV — Förfarandet vid EG-domstolen

13. Skriftliga inlagor har ingivits av Republiken Tjeckien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Portugal, Republiken Grekland, Republiken Polen och kommissionen. En muntlig förhandling hölls den 13 maj 2009.

V — Den första frågan

A — *Yttranden inför domstolen*

14. Republiken Tjeckien anser att domstolarna i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte inte är behöriga att pröva om den handling som ligger till grund för verkställighet är verkställbar och har delgivits den betalningsskyldige på ett korrekt sätt. Det är bara behöriga organ i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte som är behöriga att pröva dessa frågor. Förbundsrepubliken Tyskland anser att artikel 12.3 i direktiv 76/308 måste tolkas så att när verkställighetsåtgärder ifrågasätts vid en domstol i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte är den domstolen inte behörig att utifrån den medlemsstatens lagstiftning pröva huruvida den handling som ligger till grund för verkställighet är verkställbar och har delgivits på ett korrekt sätt. Republiken Portugal anser att artikel 12.3 i direktiv 76/308 måste tolkas så, att den anmodade myndigheten inte är behörig att pröva giltigheten av den exekutionstitel som upprättats av den sökande myndigheten. Denna är definitiv och verkställbar när begäran om verkställighet lämnas till den anmodade myndigheten.

15. Republiken Grekland anser, som svar på båda frågorna, att artikel 12.3 i direktiv 76/308, mot bakgrund av principen om ett effektivt rättsskydd, vilken enligt fast rättspraxis utgör en del av gemenskapsrätten som härstammar från medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner och som återfinns i artiklarna 6 och 13 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR), måste tolkas så, att när åtgärder för verkställighet av en fordran bestrids inför en domstol i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte är den domstolen behörig att, enligt lagstiftningen i den medlemsstaten, pröva huruvida den handling som ligger till grund för verkställighet var korrekt delgiven på det officiella språket eller ett officiellt språk i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte. Republiken Polen anser att artikel 12.3 i direktiv 76/308 måste tolkas så, att när verkställighetsåtgärder bestrids vid en domstol i den medlemsstat

där den anmodade myndigheten har sitt säte är den domstolen inte behörig att, enligt lagstiftningen i den medlemsstaten, pröva om den utländska handling som ligger till grund för verkställighet är verkställbar och har delgivits den betalningsskyldige på ett korrekt sätt av behörig myndighet i den medlemsstat från vilken verkställighet begärs.

16. Enligt kommissionen bör artikel 12.3 i direktiv 76/308 tolkas så, att när åtgärder för verkställighet av en fordran bestrids vid en domstol i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte är den domstolen inte behörig att pröva huruvida den handling som ligger till grund för verkställighet är verkställbar och har delgivits den betalningsskyldige på ett korrekt sätt. Emellertid är, när den anmodade myndigheten har biträtt vid delgivningen av den handling som ligger till grund för verkställighet i enlighet med artikel 5 i direktiv 76/308 eller i enlighet med bi- eller multilaterala överenskommelser mellan berörda medlemsstater får domstolarna i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte pröva om delgivningen skett i enlighet med den medlemsstatens bestämmelser om delgivning av motsvarande handlingar. På samma sätt kan, i enlighet med artikel 8.2 i direktiv 76/308, när den handling som ligger till grund för verkställighet har godtagits eller erkänts som eller fyllts ut eller ersatts av en exekutionstitel i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, sådana handlingar eller beslut prövas rättsligt i den medlemsstaten.

B — *Bedömning*

17. I direktiv 76/308 anges gemensamma bestämmelser om ömsesidigt bistånd i fråga om indrivning av, bland annat, vissa avgifter, tullar och skatter. [3] I detta avseende föreskrivs i direktiv 76/308 tre separata och särskilda former av ömsesidigt bistånd som en anmodad myndighet [4] i princip är skyldig att utföra för den sökande myndighetens räkning [5]. Den anmodade myndigheten ska enligt artikel 4 i direktiv 76/308, på begäran av den sökande myndigheten, tillhandahålla alla upplysningar som skulle kunna vara av värde för den sökande myndigheten vid indrivningen av dess fordran. Enligt artikel 5 i direktiv 76/308 ska den anmodade myndig-

3 — Se artiklarna 1 och 2 i direktiv 76/308. Innan direktiv 76/308 antogs var det inte möjligt att driva in en fordran i en medlemsstat om den grundade sig på en handling som utfärdats av en myndighet i en annan medlemsstat. Den omständigheten att nationella bestämmelser om indrivning var tillämpliga bara inom nationella territorier utgjorde ett hinder för upprättandet av en fungerande gemensam marknad och förhindrade att gemenskapsregler kunde tillämpas till fullo och på ett rättvist sätt, vilket underlättade bedrägliga förfaranden. Se skälen 1–3 i direktiv 76/308.

4 — Enligt artikel 3 i direktiv 76/308 avses med ”anmodad myndighet” den behöriga myndigheten i en medlemsstat till vilken en begäran om bistånd framställs.

5 — Enligt artikel 3 i direktiv 76/308 avses med ”sökande myndighet” den behöriga myndigheten i en medlemsstat som framställer en begäran om bistånd.

heten delge den betalningsskyldige alla handlingar avseende en fordran [6] som härstammar från den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte [7]. Den anmodade myndighetens delgivning kan således avse såväl en fordran som indrivning av denna. [8] Enligt artikel 6 i direktiv 76/308 ska den anmodade myndigheten på den sökande myndighetens begäran, ”driva in fordringar som grundar sig på ett dokument som medger verkställighet av dessa”.

18. I artikel 7 i direktiv 76/308 föreskrivs detaljerade bestämmelser angående en begäran om indrivning som den sökande myndigheten sänder till en anmodad myndighet. Dessutom föreskrivs i artikel 8.1 i direktiv 76/308 en regel om nationell behandling av handlingar som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten. [9]

Den handling på vilken verkställighet av en fordran grundas måste således erkännas och automatiskt behandlas som ett dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten [10] utan att något särskilt förfarande får föreskrivas.

19. Det står därför klart att, såsom domstolen fastslog i domen i målet Elliniko Dimosio mot Nikolaos Tsapalos och Konstantinos Diaman-

6 — Vilken omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 76/308.

7 — Det förefaller som att skattebeskedet delgavs klaganden genom det tjeckiska finansministeriet den 6 augusti 1999 på grund av en överenskommelse av den 19 maj 1995 mellan Republiken Tjeckien och Förbundsrepubliken Tyskland angående ömsesidigt bistånd mellan tullförvaltningsmyndigheter. I artikel 7 i den ifrågavarande överenskommelsen föreskrivs att ”på begäran av den ena partens tullförvaltningsmyndigheter ska den andra partens tullförvaltningsmyndigheter, i enlighet med tillämplig lagstiftning, delge alla beslut och andra handlingar från den begärande tullförvaltningsmyndigheten … ”.

8 — I artikel 5 i direktiv 76/308 förutses således, enligt min mening, två olika former av ömsesidigt bistånd när det gäller delgivning av handlingar och beslut. Den första rör fordran i sig och den andra rör indrivning av densamma.

9 — Som omfattas av tillämpningsområdet för det direktivet. Se artikel 2.

10 — ”Enligt artikel 8 i direktiv 76/308 skall det dokument som medger verkställighet av fordran [sedan ikraftträdandet av rådets direktiv 2001/44/EG av den 15 juni 2001 om ändring av direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter (EGT L 175, s. 17)] i allmänhet direkt erkännas och automatiskt behandlas som ett dokument som medger verkställighet av fordran i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, medan det tidigare endast behövde godtas som, erkännas som, kompletteras eller ersättas med, ett dokument som medger verkställighet på den medlemsstatens territorium.” Se dom av den 29 april 2004 i mål C-338/01, kommissionen mot rådet (REG 2004, s. I-4829), punkt 71. Se även punkt 75 i den domen. Se, emellertid, artikel 8.2 i direktiv 76/308, enligt vilken medlemsstaterna får föreskriva ett undantag från bestämmelsen i artikel 8.1 i det direktivet och principen om nationell behandling. Det förefaller emellertid som om artikel 8.2 i direktiv 76/308 inte är relevant i målet vid den hänskjutande domstolen. Möjligheten att föreskriva ett undantag från artikel 8.1 i direktiv 76/308 utnyttjades synbarligen inte av Republiken Tjeckien när den införlivade direktivet. Se artikel 6.1 i Lag Nr 191/2004 Coll. om internationellt bistånd för indrivande av vissa ekonomiska fordringar, som trädde i kraft den 1 maj 2004 och införlivade direktiv 76/308 med den tjeckiska rättsordningen, där det föreskrivs att ”[d]en handling som utgör exekutionstiteln för indrivning av fordran i den stat där behörig myndighet finns ska, från den tidpunkt då en fullständig begäran om indrivning mottagits, erkännas som en exekutionstitel för en fordran i Republiken Tjeckien”.

takis, direktiv 76/308 innehåller handläggningsregler som rör godkännande och verkställighet av vissa kategorier av fordringar som har uppstått i en annan medlemsstat, men inga bestämmelser om hur de har uppstått eller om deras omfattning. [11]

20. Förutom regler om ömsesidigt bistånd innehåller direktiv 76/308 även bestämmelser rörande den medlemsstat i vilken talan måste föras när en berörd person under indrivningsförfarandet bestrider fordringen eller de handlingar som ligger till grund för verkställighet, eller när indrivningsåtgärderna är omtvistade. Enligt artikel 12 i direktiv 76/308 beror valet av domstol på huruvida tvisten rör å ena sidan fordringen eller den handling som ligger till grund för verkställighet eller, å andra sidan, indrivningsåtgärderna. Således ska, enligt artikel 12.1 i direktiv 76/308, när fordran eller den handling som ligger till grund för verkställighet bestrids under indrivningsförfarandet, talan väckas vid behörigt organ i den medlemsstat där den sökande myndigheten finns. Enligt artikel 12.3 i direktiv 76/308 ska, när de indrivningsåtgärder som vidtagits i den medlemsstat där den anmodade myndigheten finns bestrids, talan väckas vid behörigt organ i den medlemsstaten. Dessutom föreskrivs i artikel 12.2 i direktiv 76/308, för att fullt ut säkerställa en person rätt att bestrida fordran eller den handling som ligger till grund för verkställighet under indrivningsförfarandet, att den anmodade myndigheten ska uppskjuta verkställigheten av indrivningsförfarandet så snart den mottagit information om att ett ärende avseende bestridande av fordran eller den handling som ligger till grund för verkställighet pågår, i avvaktan på att behörigt organ i den medlemsstat där den sökande myndigheten finns fattar beslut. Trots skyldigheten att uppskjuta verkställigheten av indrivningsförfarandet får den sökande myndigheten under vissa förhållanden begära att den anmodade myndigheten ska driva in en bestridd fordran. Om resultatet av prövningen visar sig ge en förmånlig utgång för den betalningsskyldige är den sökande myndigheten skyldig att återbetala vad som indrivits jämte kompensation.

21. Syftet med artikel 12 i direktiv 76/308, i vilken det klargörs var en talan ska väckas och föreskrivs att verkställigheten av indrivningsförfarandet ska uppskjutas eller att den summa som drivits in jämte ränta ska återbetalas, är att säkerställa rättssäkerheten och rätten till försvar för den person som berörs. Medan det kan vara bekvämare för en person att väcka talan i, till exempel, den medlemsstat där han är bosatt, medför således inte den omständigheten att forumreglerna i artikel 12 i direktiv 76/308 kräver att han väcker talan i en annan medlemsstat att den personens rättssäkerhet upphör eller att rätten till försvar undergrävs på ett orimligt sätt för

11 — Dom av den 1 juli 2004 i de förenade målen C-361/02 och C-362/02, Elliniko Dimosio mot Nikolaos Tsapalos och Konstantinos Diamantakis (REG 2004, s. I-6405), punkt 20.

honom. Enligt min mening medför artikel 12 i direktiv 76/308, genom att säkerställa förutsebarheten i valet av forum, att principen om effektivt rättsskydd stärks.

22. Jag anser därför att artikel 12 i direktiv 76/308 innehåller en fullständig harmonisering av bestämmelserna om val av forum när talan måste föras angående fordringar [12] eller indrivningsåtgärder inom ramen för direktiv 76/308.

23. Det är, för att kunna besvara den första frågan från den hänskjutande domstolen, nödvändigt att tolka uttrycket ”fordran och/eller det dokument som möjliggör dess verkställighet” i artikel 12.1 i direktiv 76/308. Enligt min mening kan detta uttryck inte tolkas mot bakgrund av nationella civilprocessrättsliga bestämmelser, utan måste ges en autonom tolkning, så att artikel 12 i direktiv 76/308 kan tillämpas på ett enhetligt och förutsebart sätt. En motsatt inställning skulle möjliggöra att sådana uttryck gavs motstridiga tolkningar, vilket skulle undergräva förutsebarheten när det gäller val av forum, vilket är själva syftet med artikel 12 i direktiv 76/308.

24. Enligt min mening framgår det klart av lydelsen av artikel 12.1 i direktiv 76/308 att talan rörande ”fordran och/eller det dokument som möjliggör dess verkställighet” omfattar tvister rörande både giltigheten och verkställbarheten av en fordran. Uttrycket ”det dokument som möjliggör dess verkställighet”, i artikel 12.1 i direktiv 76/308, förutsätter en rättsakt som kan verkställas mot den betalningsskyldige, en situation som enligt min mening kräver att fordran redan delgivits den betalningsskyldige. Indrivningsåtgärder kan inte inledas om inte den betalningsskyldige på ett korrekt sätt har delgivits fordran.

25. Vidare anser jag att syftet med direktiv 76/308 skulle äventyras om det vore tillåtet att giltigheten och verkställbarheten av en fordran underställdes en dubbelkontroll av de behöriga myndigheterna i den anmodade medlemsstaten, eftersom detta skulle medföra ett krav på att fordran ska uppfylla villkoren i både den sökande och den anmodade medlemsstatens lagstiftning, vilket är ett resultat som artikel 8.1 i det direktivet syftar till att undvika. [13]

12 — Eller den handling som ligger till grund för dess indrivande.

13 — Trots det undantag från regeln om nationell behandling som föreskrivs i artikel 8.2 i direktiv 76/308 medger i själva verket inte den bestämmelsen att myndigheterna i den anmodade medlemsstaten ifrågasätter giltigheten eller verkställbarheten av den handling som ligger till grund för verkställighet av fordran, utan innebär endast att handlingen har en motsvarighet hos dessa myndigheter och påverkar inte forumbestämmelserna i artikel 12 i det direktivet. Se i detta avseende artikel 8.2 tredje stycket i direktiv 76/308. Det ska anmärkas att det i artikel 8.2 tredje stycket i direktiv 76/308 hänvisas till detta som ”formaliteter”. Se även artikel 11.1 i kommissionens direktiv 2002/94/EG av den 9 december 2002 om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i rådets direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder (EGT L 337, s. 41), där det föreskrivs att ”[d]en anmodade myndigheten skall skriftligen bekräfta mottagandet av begäran om delgivning så snart som möjligt och i alla händelser inom sju dagar från mottagandet”.

26. Det framgår således klart av forumbestämmelserna i artikel 12 i direktiv 76/308 att rätt forum för att bestrida skattebeskedet i förevarande mål och dess delgivning är behörigt organ i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte, eller behörigt organ i Förbudsrepubliken Tyskland. Klaganden har nämligen, genom att göra gällande att han inte tillräckligt klart identifierats som den betalningsskyldige i skattebeskedet och att han inte korrekt delgivits år 1999, bestritt såväl giltigheten som verkställbarheten av själva skattebeskedet.

27. Enligt lydelsen av artikel 12.1 i direktiv 76/308 måste klaganden således väcka talan rörande giltigheten och verkställbarheten av skattebeskedet vid behörigt organ i Förbundsrepubliken Tyskland. Den omständigheten att delgivningen av skattebeskedet ombesörjdes av tjeckisk myndighet för tyska myndigheters räkning på de sistnämndas begäran kan enligt min mening inte påverka de klara forumbestämmelserna i artikel 12 i det direktivet. Att en medlemsstat på begäran praktiskt har bistått en annan medlemsstat genom att, bland annat, tillhandahålla information eller delge handlingar kan heller inte påverka dessa forumbestämmelser. [14]

28. Jag föreslår därför att artikel 12.3 i direktiv 76/308 ska tolkas så att, när indrivningsåtgärder ifrågasätts inför domstol i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, den domstolen inte är behörig att pröva huruvida den handling som ligger till grund för verkställighet är verkställbar, vilket även utesluter en prövning av huruvida den handlingen på ett korrekt sätt har delgivits den betalningsskyldige.

VI — Den andra frågan

29. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida delgivningen av skattebeskedet till klaganden

14 — Enligt min mening ger artiklarna 4–6 i direktiv 76/308 de behöriga myndigheterna i en medlemsstat möjlighet att begära, från behöriga myndigheter i en annan medlemsstat, bistånd med viss information, delgivning av handlingar och beslut och indrivning av fordringar. De föreskriver inte någon skyldighet att begära sådant bistånd. Det ankommer på varje medlemsstat att bedöma om sådant bistånd från andra medlemsstater är nödvändigt. Se, för ett liknande synsätt, dom av den 27 september 2007 i mål C-184/05, Twoh International BV mot Staatssecretaris van Financiën (REG 2007, s. I-7897), punkt 32, som särskilt rörde artikel 2.1 i rådets direktiv 77/799/EEG av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd av medlemsstaternas behöriga myndigheter på direktbeskattningens område (EGT L 336, s. 15; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 64). Jag ska åter anmärka att delgivningen av skattebeskedet skedde med stöd av artikel 5 i direktiv 76/308.

på tyska, ett språk som han inte förefaller förstå och som dessutom inte är ett officiellt språk i Republiken Tjeckien, utgör ett fel som gör det tillåtet att vägra att verkställa det ifrågavarande skattebeskedet.

30. Enligt fast rättspraxis ankommer det, i ett förfarande enligt artikel 234 EG, uteslutande på den nationella domstol vid vilken tvisten anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet att mot bakgrund av omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till domstolen. Följaktligen är domstolen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som har ställts avser tolkningen av gemenskapsrätten. [15]

31. Domstolen har emellertid även fastslagit att den, i undantagsfall och för att pröva sin behörighet, måste pröva de förutsättningar under vilka frågorna hänskjutits till den av nationell domstol. Enligt fast rättspraxis får domstolen endast underlåta att besvara en tolkningsfråga som en nationell domstol har ställt då det är uppenbart att den begärda tolkningen av gemenskapsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen eller när frågan är hypotetisk eller när domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga förhållandena som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den. [16]

32. Enligt min mening rör frågan huruvida klaganden måste delges en översättning av skattebeskedet verkställbarheten av detta besked, vilket ska prövas av behörigt organ i den medlemsstat där den sökande myndigheten har sitt säte, i detta fall behörigt organ i Förbundsrepubliken Tyskland. Jag anser därför, i enlighet med artikel 12.1 i direktiv 76/308, att den hänskjutande domstolen inte är behörig att pröva skattebeskedets verkställighet och att den andra frågan är hypotetisk och således inte kan upptas till prövning.

15 — Dom av den 12 april 2005 i mål C-145/03, Keller (REG 2005, s. I-2529), punkt 33, och av den 18 juli 2007 i mål C-119/05, Lucchini (REG 2007, s. I-6199), punkt 43.

16 — Dom av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra (REG 2001, s. I-2099), punkt 39, av den 22 januari 2002 i mål C-390/99, Canal Satélite Digital (REG 2002, s. I-607), punkt 19, och av den 11 september 2008 i mål C-11/07, Eckelkamp m.fl. (REG 2008, s. I-6845), punkt 28.

VII — Förslag till avgörande

33. Av de skäl som anförts ovan föreslår jag att domstolen besvarar den första tolkningsfrågan på följande sätt:

Artikel 12.3 i rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt (i ändrad lydelse) ska tolkas så att, när indrivningsåtgärder ifrågasätts inför domstol i den medlemsstat där den anmodade myndigheten har sitt säte, den domstolen inte är behörig att pröva huruvida den handling som ligger till grund för verkställighet är verkställbar, vilket även utesluter en prövning av huruvida den handlingen på ett korrekt sätt har delgivits den betalningsskyldige.